ИЗЛОЖЕНИЕ

на основанията за допускане на касационната жалба по чл. 284, ал. 3, т. 1 ГПК във връзка с чл. 280, ал. 1 ГПК

от „АГРОЛЕС ДИМОВ“ ЕООД, ЕИК 102702544, чрез адв. Красимир Сулев – САК

относно: РАЗПОРЕЖДАНЕ Рег. № 76/08.04.2026г., постановено по т. д. /В/ № 156 /2025г.

I. ПРЕДМЕТ НА ИЗЛОЖЕНИЕТО

Настоящото изложение се представя в изпълнение на указанията на съда по чл. 284, ал. 3, т. 1 ГПК, с оглед обосноваване на основанията за допускане на касационно обжалване по чл. 280, ал. 1 ГПК на Решение № 8/02.02.2026 г. на Бургаски апелативен съд.

II. ПРАВЕН ВЪПРОС ПО ЧЛ. 280, АЛ. 1 ГПК

С оглед предмета на спора се поставят следните съществени правни въпроси:

1. Запазва ли се търговският характер на вземането при законова суброгация по чл. 74 ЗЗД, когато първоначалното вземане произтича от търговска сделка, и създава ли това качество „кредитор по търговска сделка“ по смисъла на чл. 625 ТЗ?

2. Суброгиралият се по чл. 74 ЗЗД платец придобива ли съществуващото вземане на удовлетворения кредитор с неговия правен характер и принадлежности, или възниква ново самостоятелно вземане, различно от първоначалното?

По този въпрос е налице основание и поддържаме противоречие с Решение № 5/04.07.2016 г. по гр. д. № 2723/2015 г. на ВКС.

3.Притежава ли качеството кредитор по търговска сделка по смисъла на чл. 625 ТЗ лице, което е встъпило по силата на чл. 74 ЗЗД в правата на банка по договор за банков кредит и овърдрафт?

Съществен въпрос за изхода на делото, като имам предвид, че в мотивите на Апелативния съд липсва позоваване на формирана практика на ВКС по него. Това дава възможност да се аргументира значението му за развитието на правото.

III. ПРАВНО ЗНАЧЕНИЕ НА ВЪПРОСА

Въпросът е от значение за:

- точното прилагане на чл. 625 ТЗ;
- определяне на кръга на легитимираните лица за откриване на производство по несъстоятелност;
- еднаквото прилагане на института на законовата суброгация в търговското право;
- правната сигурност в търговския оборот.

IV. ПРОТИВОРЕЧИЕ С ПРАКТИКАТА НА ВКС

Обжалваното решение е в противоречие с трайно установена практика на ВКС относно:

1. Правната природа на суброгацията:

- Решение № 60/2013 г., ВКС, ТК,

Суброгацията не създава ново вземане, а прехвърля съществуващото такова със същото съдържание и правна характеристика.

- Решение № 38/15.04.2014 г., ВКС, ТК,

Суброгираният кредитор встъпва изцяло в правата на първоначалния кредитор.

От това следва, че правната характеристика на вземането се определя от първоначалното облигационно отношение.

По допълнителните въпроси поддържаме противоречие с Решение № 5/04.07.2016 г. по гр. д. № 2723/2015 г. на ВКС.

2. Активна легитимация по чл. 625 ТЗ

- Решение № 102/08.10.2009 г., ВКС, I т.о.

За активната легитимация е решаващо дали вземането произтича от търговска сделка, а не формалната позиция на кредитора.

- Определение № 244/22.04.2019 г., ВКС, II т.о.

Съдът е длъжен да изследва действителния произход на вземането при преценка на легитимацията.

V. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ДОПУСКАНЕ

Налице е необходимост от произнасяне на ВКС, тъй като:

- съдебната практика не е еднозначна по въпроса за суброгацията и чл. 625 ТЗ;
- съществува риск от различно тълкуване на понятието „кредитор по търговска сделка“;
- въпросът има значение за множество аналогични производства по несъстоятелност.

VI. ПРАВЕН ИЗВОД

При законова суброгация по чл. 74 ЗЗД не се създава ново вземане, а се запазва съществуващото такова с неговите правни характеристики, включително търговския му произход, поради което суброгираният кредитор следва да се счита за кредитор по търговска сделка по смисъла на чл. 625 ТЗ.

VII. **Всички** съдебни актове, освен посочените по-горе, на които се позоваваме са:

1. Решение № 102/2009 г. на ВКС
2. Решение № 60/2013 г. на ВКС
3. Решение № 38/2014 г. на ВКС
4. Определение № 244/2019 г. на ВКС

5. Решение № 5 от 04.07.2016 г. по гр. д. № 2723/2015 г., IV г. о. на ВКС, докладчик съдия Зоя Атанасова, което изрично посочваме, защото в конкретния случай Апелативният съд е приел точно обратното на принципното положение, възприето от ВКС относно суброгацията, а именно: ВКС приема, че суброгацията е способ за преминаване на вземания, а не за погасяване на задължения; удовлетвореното от третото лице вземане продължава да съществува в полза на платилия чуждия дълг и преминава върху него заедно с всички принадлежности.
Това решение атакува директно извода на Апелативния съд, че след суброгацията касаторът не може да се легитимира като кредитор по вземането.

6. Решение № 459 от 08.06.2010 г. по гр. д. № 1238/2009 г., IV г. о. на ВКС
Цитирано е многократно в последващата практика по чл. 74 ЗЗД.
В него ВКС приема, че правният интерес по чл. 74 ЗЗД е налице когато при неизпълнение на чуждото задължение за третото лице съществува опасност от неблагоприятни имуществени последици.
Това е особено важно предвид обсъждането от Апелативния съд на интереса на „Агролес Д." ЕООД да изпълни задължението към банката.

7. Определение № 650 от 31.07.2017 г. по гр. д. № 689/2017 г., III г. о. на ВКС, в което ВКС разглежда същността на суброгацията и доказването на правния интерес при изпълнение на чужд дълг.

8. Решение № 50251 от 01.08.2023 г. по гр. д. № 3114/2022 г., IV г. о. на ВКС, в което ВКС прави разграничение между различните проявления на суброгацията и потвърждава разбирането за преминаване на кредиторовото право върху платилия чуждия дълг.

/ С уважение/

ИЗЛОЖЕНИЕ

НА ОСНОВАНИЯТА ЗА ДОПУСКАНЕ НА КАСАЦИОННО ОБЖАЛВАНЕ

по чл. 284, ал. 3, т. 1 ГПК

УВАЖАЕМИ ВЪРХОВНИ СЪДИИ,

Обжалваното решение следва да бъде допуснато до касационен контрол на основание чл. 280, ал. 1, т. 1 и т. 3 ГПК.

Решаващият извод на въззивния съд е, че касаторът не притежава качеството на кредитор по търговска сделка по смисъла на чл. 625 ТЗ, тъй като вземането му произтича от суброгация по чл. 74 ЗЗД, а не непосредствено от търговска сделка.

От този правен извод зависи изходът на спора.

Във връзка с него се поставят следните правни въпроси:

1. Придобива ли лицето, което е изпълнило чуждо задължение при наличие на правен интерес и е встъпило в правата на удовлетворения кредитор по реда на чл. 74 ЗЗД, същото вземане с неговите привилегии, обезпечения и правен характер, или възниква ново самостоятелно вземане, различно от първоначалното?

По този въпрос въззивният съд е приел, че след суброгацията вземането на касатора няма характера на вземане по търговска сделка.
Този извод противоречи на установената практика на ВКС, съгласно която суброгацията представлява способ за преминаване на съществуващо вземане върху платилия чуждия дълг, без промяна на неговото съдържание, обезпечения и принадлежности.
В този смисъл са:

Решение № 459/08.06.2010 г. по гр.д. № 1238/2009 г., IV г.о. на ВКС;
Решение № 5/04.07.2016 г. по гр.д. № 2723/2015 г., IV г.о. на ВКС.

2. Притежава ли качеството кредитор по търговска сделка по смисъла на чл. 625 ТЗ лице, което по силата на чл. 74 ЗЗД е встъпило в правата на банка по договор за банков кредит и договор за овърдрафт срещу търговец-длъжник?
   Този въпрос е обусловил крайния изход на делото.

По него липсва трайна и непротиворечива практика на ВКС в производствата по чл. 625 ТЗ, поради което същият е от значение за точното прилагане на закона и за развитието на правото по смисъла на чл. 280, ал. 1, т. 3 ГПК.

Съгласно чл. 74 ЗЗД платилият чуждия дълг с правен интерес встъпва в правата на удовлетворения кредитор.

Когато първоначалното вземане произтича от договор за банков кредит и овърдрафт – абсолютни търговски сделки по смисъла на ТЗ – следва да бъде даден отговор дали правният характер на вземането се запазва след настъпилата суброгация и дали суброгиралият се кредитор разполага с активна легитимация по чл. 625 ТЗ.

Разрешаването на този въпрос е от значение както за настоящия спор, така и за еднаквото приложение на закона в производствата по несъстоятелност.

Предвид изложеното са налице предпоставките на чл. 280, ал. 1, т. 1 и т. 3 ГПК за допускане на касационно обжалване на Решение № 8/02.02.2026 г. по в.т.д. № 156/2025 г. по описа на Апелативен съд – Бургас.

Моля Върховният касационен съд да допусне касационно обжалване на въззивното решение.

С уважение:

.....

/ адв. Красимир Сулев /